

Beslut

efter kvalitetsgranskning av
musikundervisningen i grundskolan vid
Hulldalsskolan i Norrköping kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av musik i grundskolan. Syftet är att granska kvaliteten i grundskolans musikundervisning. Kvaliteten bedöms utifrån om musikundervisningen dels utgår från och innehåller ämnets hela kursplan, dels ger eleverna möjlighet till sådant eget skapande som främjar deras utveckling av kreativitet.

De övergripande frågeställningarna är:

1. I vilken utsträckning utgår musikundervisningen från, och innehåller, ämnets hela kursplan?
2. I vilken utsträckning ger musikundervisningen eleverna möjlighet till sådant eget skapande som främjar utveckling av kreativitet?

Granskningen genomförs i årskurserna 7-9 i 30 skolor. I urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport.

Hultdalsskolan, i Norrköping kommun, ingår i denna granskning. Skolinspektionen besökte Hultdalsskolan den 16 oktober 2018. Besöket genomfördes av Marita Bergman och Tilda Lindell. Skolinspektionen har tagit del av dokumentation från skolan och genomfört en lektionsobservation samt intervjuer med elever från årskurs 9, med en musiklärare och med rektorn.

Hultdalsskolan är en kommunal grundskola med elever i årskurserna 7–9. Skolan har cirka 340 elever. Enligt inkomna uppgifter från skolans rektor undervisar en lärare i musik i årskurserna 7–9, som också är legitimerad och behörig att undervisa i musik i aktuella årskurser. Sammanlagt är 58 timmar avsatt för undervisning i musik till årskurserna 7–9. Undervisningen bedrivs i helklass.

I detta beslut gör Skolinspektionen en samlad bedömning av det granskade området utifrån de övergripande frågeställningarna. Därefter följer en motivering till de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat inom ramen för granskningen.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen omfattar det centrala innehållet. Bedömningen baseras på kursplanens tre kunskapsområden och redovisas nedan.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen omfattar kunskapsområdet "Musicerande och musikskapande".

Av dokumentation och intervjun med musikläraren framgår att undervisningen omfattar sång, melodispel och ackompanjemang i ensembleform. Varje lektion inleds och avslutas med gemensam sång. Det framkommer vid intervjun med läraren att ensemblespel genomförs i helklass. Vidare framkommer av lärarintervjun att gehörmusicerande efter musikaliska mönster ingår vid momenten sång och instrumentspel. Läraren berättar att gehörmusicerande även finns med vid instrumentspel och att hen visar eleverna hur de kan spela olika genrer. Av skolans dokumentation och intervjuer med elever och lärare framkommer att fyra av nio veckor upptas av en sånguppgift under höstterminen 2018 och att eleverna genomför ett sångprov i varje årskurs. Läraren uppger att eleverna

under sångperioden väljer låtar som läraren föreslår och som eleverna vanligtvis inte lyssnar på.

Enligt läraren är det svårt att få med rytmisk och melodisk improvisation till trumkomp, ackordföljder eller melodislingor med röst och instrument, men uppger att det kan komma med vid skapande uppgifter. Vid intervjun med eleverna framkommer att eleverna har fått till uppgift att träna olika tonlängd genom att klappa takt. Läraren uppger också att eleverna har fått klappa sina "noter" i grupp med stängda ögon och i övningen får hitta sin roll i rytmen. Eleverna berättar dock att det skiljer sig i vilken omfattning de har fått spela ett instrument och improvisera eller spela melodislingor.

Av intervjuer med läraren, elever, skolans dokumentation och av lektionsobservationen framkommer att undervisningen omfattar musikskapande i olika genrer och att digitala verktyg används främst i detta arbete. Enligt lärarens planering har eleverna fyra veckor med musikskapande under hösten 2018 i årskurs 9. Elevernas uppgift är att skapa ett soundtrack till en film. Uppgiften omfattar också musikalisk gestaltning där eleverna kombinerar musik och rörliga bilder för att förstärka vissa känslor i filmen. Andra uppgifter där eleverna får kombinera musik med en annan uttrycksform är att koreografera en dans till musik och måla en tavla till en viss låt.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen omfattar kunskapsområdet "Musikens verktyg".

Av granskningen framgår att undervisningen omfattar röst- och hörselvård, exempelvis framkommer i intervjun med eleverna att läraren har tagit upp hur man ska värma upp stämbanden för att förhindra skador och att de också har pratat om hörselskador som tinnitus. Enligt eleverna har de sjungit flerstämmigt i sången "Broder Jakob" och även vid Luciafirande.

Enligt kursplanen i musik ska undervisningen omfatta ackord- och melodiinstrument, bas och slagverk för spel i olika ton- och taktarter. Av intervjuerna med elever och med läraren framgår att eleverna mestadels spelar ackord på gitarr och key-board eller piano. Elever uppger att de inte spelat bas eller trummor. Läraren bekräftar denna bild och tillägger att eleverna kan välja ett eget instrument och att de även kan välja olika instrument när de använder digitala verktyg. Av lärarens terminsplanering framgår att ackord- och melodispel ingår i årskurserna 8 och 9 under två till fyra veckor vardera.

Av dokumentation och intervjun med läraren framgår att läraren vill ge eleverna de teoretiska grunderna för musikskapande tidigt i årskurs 7. Vid dessa lektionstillfällen går läraren igenom begrepp som takt, rytm, tempo etc. I områdena melodi- och ensemble-spel ingår musiksymboler och notsystem, noter och ackordbeteckningar, enligt läraren. Vid intervjun med eleverna framkommer att det varierar i vilken omfattning eleverna har lärt sig om musiksymboler, men alla elever säger att läraren har tagit upp ackordbeteckningar.

Samtliga intervjuer och lektionsobservationen visar att undervisningen omfattar digitala verktyg för musikskapande, inspelning och bearbetning. Eleverna arbetade med en skapande uppgift vid tiden för granskningen där de skapade ett soundtrack till en filmsekvens.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen omfattar kunskapsområdet "Musikens sammanhang och funktioner".

Granskningen visar att undervisningen omfattar ljudets och musikens påverkan på människan samt hur musik används i medier och film. Vid intervjuerna med elever och läraren nämns en uppgift där eleverna skapar musik till en filmsekvens. Musikens

funktion för att markera identitet och grupptillhörighet i olika kulturer, med fokus på etnicitet och kön diskuteras i undervisningen i samband med att eleverna exempelvis ser musikfilmer. Ett exempel som ges är en film om artisten Silvana Imam. En annan uppgift är "Idol" där eleverna diskuterar framträdande, uttryck och tonspråk. Av skolans dokumentation och vid intervjuerna med elever och läraren framkommer att undervisningen omfattar musikhistoria där instrument och deras funktioner i olika genrer och betydelsefulla tonsättare och musikaliska verk ingår. Enligt läraren och elever ligger tyngdpunkten på epokerna barock och romantik inom musikhistorien. Läraren säger också att det är lättare att ta exempel inom dessa epoker för att visa de olika instrumentens funktioner som komp- och melodiinstrument eftersom det är lättare att urskilja instrument i äldre musik.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen till vissa delar ger eleverna möjlighet till sådant eget skapande som främjar utveckling av kreativitet. Bedömningen grundar sig på kvalitetskriterier¹ som Skolinspektionen bedömt vara av vikt för utveckling av kreativitet.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen ger eleverna möjlighet att arbeta skapande i processform. Musikskapande används i kursplanen på två sätt². Dels som något som sker när man musicerar utifrån redan befintlig musik, dels på ett sätt som omfattar improvisation, komposition och att kombinera musik med andra uttrycksformer. Skolinspektionen fokuserar här på det senare sättet och elevernas möjlighet att skapa och uttrycka något eget.

Av skolans dokumentation och intervjuer med läraren framkommer att undervisningen är organiserad i områden som exempelvis sång, musikskapande, ackordspel och melodispel och som varar i två till fyra veckor i samtliga årskurser. Efter varje område genomförs examinationer. Vid lärarintervjun betonar läraren vikten av att undervisning om musikens byggstenar och musikhistoria bör bilda grunden för ett eget musikskapande. Av dokumentationen och vid intervju med lärare framkommer dock att det finns ett visst fokus på slutprodukten och inte själva processen där misslyckanden, experimenterande, utforskande och stöd ingår för att kunna fördjupa arbetet. Läraren uppger att stödet till eleverna handlar mycket om att skapa ett tryggt rum där eleverna kan jobba med sitt skapande samt att uppmärksamma alla elever. Vid intervjun med elever framkommer dock att de får mindre stöd i årskurs 9 och att de inte får det stödet som de behöver för att utveckla sina skapande uppgifter. Se vidare område som rör reflektion nedan.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen i vissa delar ger eleverna möjlighet att reflektera över skapandet.

Läraren uppger vid intervjun att hen vill ge eleverna en teoretisk grund vad gäller språk och begrepp inom musiken i årskurs 7 för att möjliggöra reflektion kring musik samt kring eget och andras skapande. Läraren beskriver att hen uppmuntrar eleverna främst genom att ge synpunkter och diskutera med eleverna under skapandeprocessen samt genom att uppmuntra eleverna att lyssna på varandras låtar. Eleverna uppger att de får stödet mest genom de digitala programmen som de använder och mindre av läraren. Särskilt saknar eleverna systematisk vägledning om hur de ska förbättra sina skapande uppgifter och vad

¹ I grundskolans läroplan, första kapitlet *Skolans värdegrund och uppdrag* framgår att det ingår i skolan uppdrag att stimulera elevernas kreativitet: *Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem.* Lgr 11, kap 1.

² Skolverket (2017) Kommentarmaterial till kursplan i musik, sid. 13.

som innebär en högre kvalitet i en uppgift. Se vidare identifierade utvecklingsområden nedan.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen ger eleverna valmöjlighet i samband med skapandet.

Utredningen visar att eleverna ges valmöjlighet i flera uppgifter och sammanhang i undervisningen. Läraren nämner exempelvis en skapande uppgift som eleverna utför med hjälp av ett digitalt verktyg, där eleven ges valfrihet när det gäller både genre och instrument. I denna uppgift finns det även möjlighet för eleverna att välja ett akustiskt instrument. Vid intervjun med elever framkommer att eleverna kan välja både film och musik i en gestaltningsuppgift samt även sång som de ska träna på och sjunga upp. Granskningen visar att lärarens stöd för eleverna inför val av uttryckssätt finns i form av musiklister och uppmuntran att välja något som ligger utanför den egna intressesfären.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden.

- Rektorn behöver säkerställa att eleverna ges utrymme och stöd att reflektera kring sitt eget och andras skapande i musikundervisningen.

Skolinspektionen bedömer att elevernas möjlighet att reflektera kring sitt eget skapande behöver utvecklas så att alla elever ges verktyg som de behöver för att reflektera över sitt eget och andras skapande. Musikundervisningen syftar bland annat till att eleverna ska utveckla förmågan att reflektera över musik och det framgår av Skolverkets kommentarmaterial att reflektion över musikaliska upplevelser lägger grund för att utveckla färdigheter, bland annat att kunna uttrycka sig och kommunicera genom musik³. Det framkommer vid intervju med läraren att hen lägger stor vikt vid en trygg arbetsmiljö och att uppmuntra eleverna genom att främst ge individuell återkoppling till eleverna när de jobbar med skapande uppgifter. Det framkommer dock att eleverna får strategier och stöd i sitt skapande i olika utsträckning när de jobbar med enskilda skapande uppgifter. Utredningen visar få exempel på strukturellt stöd för elevernas lyssnande och samtal om det egna och andras skapande i samband med musicerande eller musikskapande. Läraren ger exempel på tillfällen där eleverna lyssnar på varandras låtar och att diskutera hur kända låtar är uppbyggda i helklass. Ett annat exempel som lärare och elever nämner är när eleverna får reflektera kring framträdanden i uppgiften "Idol". Utredningen ger inte exempel på att eleverna ger systematisk återkoppling till varandra eller samtalar om musik. Sådana samtal kan ge eleverna fördjupning i arbetet som är positivt för utvecklande av kreativitet såväl inom musikämnet som inom andra ämnen⁴.

³ Skolverket (2017) *Komentarmaterial till kursplan i musik*.

⁴ Ibid.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 29 augusti 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena samt vilka effekter det haft för verksamheten.

Redogörelsen skickas via e-post, till *kvalitetsgranskningarsthlm@skolinspektionen.se*, eller per post till, *Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm*. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400-2017:10215) i de handlingar som sänds in.

På Skolinspektionens vägnar

X Gabriel Brandström

Beslutsfattande
Signerat av: Gabriel Brandström

X Marita Bergman

Föredragande
Signerat av: Marita Bergman

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

<https://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Kvalitetsgranskning/Skolinspektionen-granskar-kvaliteten/musik-i-grundskolan/>

Bilaga: Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

1 kap. 4 §

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

1 kap. 11 § första stycket

För varje skolform och för fritidshemmet ska gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

3 kap. 3 §

Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

1.1.1 10 kap. 2 §

1.1.2 Grundskolan ska ge eleverna kunskaper och värden och utveckla elevernas förmåga att tillägna sig dessa.

Utbildningen ska utformas så att den bidrar till personlig utveckling samt förbereder eleverna för aktiva livsval och ligger till grund för fortsatt utbildning.

Utbildningen ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och ge en god grund för ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Skolförordningen (2011:185)

5 kap 2 §

Eleverna ska genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Reviderad 2018

Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden

”Skolans uppgift är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart och därigenom kunna delta i samhällslivet genom att ge sitt bästa i ansvarig frihet.”

Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag

”Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling. Alla elever ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik.(...).”

”Skolan ska stimulera varje elev att bilda sig och växa med sina uppgifter. I skolarbetet ska de intellektuella såväl som de praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna uppmärksammas (...).

Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper. De ska få pröva och utveckla olika uttrycksformer och uppleva känslor och stämningar. Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form ska vara inslag i skolans verksamhet. En harmonisk utveckling och bildningsgång omfattar möjligheter att pröva, utforska, tillägna sig och gestalta olika kunskaper och erfarenheter. Förmåga till eget skapande hör till det som eleverna ska tillägna sig.”

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden

Under rubriken Riktlinjer anges att alla som arbetar i skolan bland annat ska;

- i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av jämställdhet och solidaritet mellan människor,
- i sin verksamhet bidra till att eleverna interagerar med varandra oberoende av könstillhörighet

I avsnittet om lärarens ansvar står bland annat att läraren ska;

- synliggöra och med eleverna diskutera hur olika uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter, samt hur könsmönster kan begränsa egna livsval och livsvillkor,

- planera och genomföra undervisningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper

Under rubriken till område 2.2 Kunskaper anges bland annat att;

”Skolan ska bidra till elevernas harmoniska utveckling. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former.”

Bland de övergripande målen under området Kunskaper anges att skolan bland annat ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola;

- kan använda såväl digitala som andra verktyg och medier för kunskapssökande, informationsbearbetning, problemlösning, skapande, kommunikation och lärande,
- kan lära, utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga, och
- kan använda och ta del av många olika uttrycksformer såsom språk, bild, musik, drama och dans samt har utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud

Bland riktlinjerna under området Kunskaper anges vidare att läraren bland annat ska;

- stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan,
- ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel,
- får använda digitala verktyg på ett sätt som främjar kunskapsutveckling,

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar

I avsnittet anges bland annat att rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar exempelvis för att

- utbildningen och undervisningen organiseras så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet
- skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas,
- skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, ges aktivt lärarstöd och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bland annat skolbibliotek och digitala verktyg,
- personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.

Lgr 11, 5. Kursplaner, 5.8 Musik

Syfte

I kursplanen för musik beskrivs inledningsvis syftet med undervisningen och vilka förmågor som undervisningen syftar till att utveckla hos eleverna.

”Genom undervisningen i ämnet musik ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- spela och sjunga i olika musikaliska former och genrer,
- skapa musik samt gestalta och kommunicera egna musikaliska tankar och idéer, och
- analysera och samtala om musikens uttryck i olika sociala, kulturella och historiska sammanhang.”

Centralt innehåll

Det centrala innehållet **för årskurs 7-9** är uppdelat i tre kunskapsområden;

Musicerande och musikskapande

- Sång, melodispel och ackompanjemang i ensembleform med genretypiska musikaliska uttryck.
- Gehörmusicerande efter musikaliska mönster i olika genrer.
- Rytmask och melodisk improvisation till trumkomp, ackordföljder eller melodislingor med röst och instrument.
- Musikskapande i olika genrer, till exempel visor, ljudkompositioner och låtar.
- Musikalisk gestaltning där olika uttrycksformer kombineras.

Musikens verktyg

- Röstvård, hörselvård och orsaker till att musiklyssnande och musicerande kan bidra till hörselskador samt hur hörselskador kan förebyggas.
- Hur rösten kan varieras i flerstämmiga, vokala uttryck i olika genrer.
- Ackord-och melodiinstrument, bas och slagverk för spel i olika ton-och taktarter.
- Rytmask, klang och dynamik, tonhöjd, tempo, perioder, taktarter, vers, refräng och ackord som byggstenar för att musicera och komponera musik i olika genrer och med varierande instrumentation.
- Musiksymboler och notsystem, noter, tabulatur, ackordbeteckningar och grafisk notation.
- Digitala verktyg för musikskapande, inspelning och bearbetning.

Musikens sammanhang och funktioner

- Ljudets och musikens fysiska, tanke-och känslomässiga påverkan på människan. Musikens funktion för att markera identitet och grupptillhörighet i olika kulturer, med fokus på etnicitet och kön.
- Hur musik används i olika medier, till exempel i film och datorspel.
- Instrument och deras funktion i olika genrer och sammanhang, till exempel i en symfoniorkester eller i ett rockband.
- Konstmusik, folkmusik och populärmusik från olika epoker. Framväxten av olika genrer samt betydelsefulla tonsättare, låtskrivare och musikaliska verk.

Prop. 2009/10:165 *Den nya skollagen - för kunskap, valfrihet och trygghet*

I propositionen anges bland annat att i skolans uppdrag ligger att ge alla elever "bästa möjliga förutsättningar att utifrån sina behov och förutsättningar utvecklas så långt som möjligt i enlighet med utbildningens mål" samt att "ge varje flicka och pojke lika möjlighet att utveckla sin fulla potential som människa." (s. 221)

I propositionen föreslår regeringen att "kunskapsbegreppet ges en bred innebörd så att utbildningen också ska främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare. Sådan allsidig personlig utveckling kan bl.a. handla om utvecklande av den kreativa förmågan, lusten att skapa, förmågan att ta initiativ och omsätta idéer till handling. Dessa förmågor och färdigheter är centrala för att utveckla ett entreprenöriellt förhållningssätt. Det övergripande målet för utbildningen stödjer strävan att entreprenörskap ska löpa som en röd tråd genom hela utbildningssystemet." (s. 222)

"(...) Estetisk och konstnärlig verksamhet är en viktig del av förskolans och skolans uppdrag. (...)I skolarbetet ska de intellektuella såväl som de praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna uppmärksammas. Förmågan till eget skapande tillhör det som eleverna ska tillägna sig. Ett antal av skolans ämnen vilar således till en del på vad som kan betecknas som konstnärlig grund." (s. 224)